

Ulusal Koruma Çalışma Grubu ve Geçim Kaynakları Çalışma Grubu Ortak Toplantısı

Toplantı Tutanakları

Tarih & Yer: Perşembe, 28 Nisan 2022, 13.30-15.45 / Zoom

Moderatörler: Lara Özügergin – Kurumlar- Arası Koordinasyon Müdür Yardımcısı (UNHCR)
Hande Gürdağ Uzuner – Geçim Kaynakları Sektör Koordinatörü (UNDP)

Katılımcılar: AAR Japan, AID Uluslararası Doktorlar Derneği, Alresala Foundation, ASAM, Atlas Relief and Development International, Bonyan, Buca Municipality, Building Markets, CARE Turkey, Concern Worldwide, Danish Refugee Council, DG Echo, DRC, El-Bir Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, FAO, Gaziantep Chamber of Commerce, GIZ, Global Educational Research Association, GOAL, HRDF, IDA, IFRC, IGAM, IKGV, ILO, INGEV, Inogar Kooperatifi, İnsani Şam Derneği, International Centre for Migration Policy Development, IOM, İzmir Metropolitan Municipality, JCCP-REALs, KADAV, KEDV, LEAP, Leader Woman Association, MAAN, Malatya Şam Derneği, MdM Turkey, MSYDD, MUDEM-RSC, Mültecilerle Dayanışma Derneği, Orange, Qatar Charity, Refugee Rights Turkey, Relief International, Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği, Save the Children, SENED Organization, SEVKAR, Solidarity, Respect and Protect Organization, SPI, SUMAF, Support to Life, TAS, TRC, UN Women, UNDP, UNFPA, UNHCR, UNICEF, UNIDO, UOSSM Der, US Embassy PRM, Violet Organization, WALD, Watan Foundation, The World Bank, WHH, WFP, YYD

Gündem:

- I. Giriş ve Tanışma
- II. Koruma Sektörü Faaliyetlerine Genel Bakış
- III. Geçim Kaynakları Sektörü Faaliyetlerine Genel Bakış
- IV. Mevcut Yönlendirme Araçlarının Özeti
- V. Ortak Anketten Elde Edilen Önemli Bulguların Sunumu
- VI. Sektörler-Arası Yönlendirmeler Hakkında Detaylı Oturum
- VII. İleriye Dönük Planlar ve Kapanış
- VIII. Diğer Hususlar

Gündem Maddesi #1: Giriş ve Tanışma

- Sahadaki gözlemlere ve ortaklardan alınan geri bildirimlere dayanarak, Geçim Kaynakları ve Koruma sektörleri arasında sektörler-arası müdahalenin güçlendirilmesi gerekliliği bir öncelik olarak belirlenmiş ve bu hususta iki sektör arasındaki işbirliğini güçlendirmek amacı ile seri niteliğini taşıyan toplantılar düzenlenme kararı alınmıştır.
- 28 Nisan tarihinde düzenlenen ilk toplantı, Geçim Kaynakları ve Koruma Sektörleri arasındaki yönlendirmelere odaklanmıştır. Takiben yapılacak diğer iki toplantı, 3RP planlama dönemi başlamadan önce gerçekleştirilecek ve programlama (programlama kapsamında etkilenen

nüfuslara karşı hesap verebilirlik ve geçim kaynakları programlarında korumanın ana-akımlaştırılması da dahil olmak üzere) ve sömürücü işgücü sorununa odaklanacaktır.

Gündem Maddesi #2: Koruma Sektörü Faaliyetlerine Genel Bakış

- Lara Özügergin, UNHCR Kurumlar- Arası Koordinasyon Müdür Yardımcısı, koruma sektörü faaliyetlerini özetleyen bir sunum gerçekleştirdi. İlgili sunum toplantı tutanakları ile beraber tüm katılımcılara iletilecektir.

Gündem Maddesi #3: Geçim Kaynakları Sektörü Faaliyetlerine Genel Bakış

- Hande Gürdağ Uzuner, UNDP Geçim Kaynakları Sektör Koordinatörü, geçim kaynakları sektörü faaliyetlerini özetleyen bir sunum gerçekleştirdi. İlgili sunum toplantı tutanakları ile beraber tüm katılımcılara iletilecektir.

Gündem Maddesi #4: Mevcut Yönlendirme Araçlarının Özeti

- Kurumlar Arası Yönlendirme Formu (IARF), Geçim Kaynakları Profili Oluşturma Formu ve Services Advisor (hizmet haritalama platformu) dahil olmak üzere kurumlar-arası düzeydeki halihazırda bulunan yönlendirme araçlarının bir özeti katılımcılar ile paylaşılmıştır.
- IARF, yönlendirmeleri sektörler arasında ve sektörler içinde minimum standartlar oluşturmak amacı ile Ulusal Koruma Çalışma Grubu tarafından 2018 yılının sonunda geliştirilmiş ve ortakların kullanımına sunulmuştur. 2018'den beri koruma ortakları, vakaları standart bir şekilde yönlendirebilmek için bu aracı çok yaygın bir şekilde kullanmaktadır. Farklı 3RP sektörlerinden ulusal ve saha düzeyindeki ortaklardan alınan geri bildirimlere dayalı olarak belge içinde düzenli revizyonlar/güncellemeler yapılmaktadır. En son yapılan revizyon Eylül 2021 tarihinde yapılmıştır. IARF paketine ve formuna [DropBox bağlantısından](#) erişilebilir. Paket [İngilizce](#) ve [Türkçe](#) olarak mevcuttur; ve formun kendisi [Arapça](#), [Farsça](#), [Türkçe](#) ve [İngilizce](#) dahil olmak üzere çeşitli dillerde mevcuttur.
- IARF'nin en güncel halini tanıtmak amacı ve 3RP sektörlerinde mevcut kurumlar-arası yönlendirme mekanizmalarının kullanımının sevk edilmesi için Eylül 2021 tarihinde bir Eğitim düzenlenmiştir. Bu eğitime katılmadıysanız ve/veya IARF'e aşina değilseniz Lara Özügergin (ozugergi@unhcr.org) ve Levent Ekşi (eksi@unhcr.org) ile iletişime geçerek IARF hakkında daha fazla bilgi alabilirsiniz.
- [Services Advisor](#), mültecilere ve sığınmacılara kendilerine en yakın hizmeti bulma ve ve hizmet sağlayıcılar arasındaki koordinasyonu artırmak için BMMYK'nın Bilgi Yönetim Birimi tarafından ulusal düzeyde geliştirilmiştir. Kurumunuzu Services Advisor platformu kayıt işlemleri sırasında desteğe ihtiyaç duyması halinde, destek için Levent Ekşi (eksi@unhcr.org) ve Orhan Afşin (afsin@unhcr.org) ile iletişime geçebilirsiniz.
 - **Takibi Yapılacak Hususlar:** 3RP sektörleri için Services Advisor'ı tanıtmak amacı ile bir eğitim düzenleme kararı alınmıştır. Eğitimin detayları katılımcılar ile paylaşılacaktır.

- [Geçim Kaynakları Sektör Profilleme Formu](#) katılımcılara tanıtıldı. Profil Oluşturma Formu Geçim Kaynakları Sektörü tarafından i) geçim kaynakları yönlendirmelerini kolaylaştırmak için standartlaştırılmış bir form oluşturmak; ii) bireylerin mevcut becerileri hakkında veri toplamak; iii) yönlendirmenin geçim kaynaklarına özel olması halinde, IARF ile gönderilecek olan yönlendirme formunun bir parçası olarak kullanılma amacı ile geliştirilmiştir. Form, kişi ile görüşme yapılarak doldurulur. 18 numaralı slayttaki toplantı sunumunda geçim kaynakları sektör dışı ortakları için formu doldurmak adına bir rehber sağlanmıştır. Daha fazla yardıma ihtiyaç duyarsanız Hande Gürdağ Uzuner (hande.uzuner@undp) ve Tunç Gündüz (tunc.gunduz@undp.org) ile iletişime geçebilirsiniz.

Toplantı Sırasında Dile Getirilen Hususlar

- UNHCR Bilgi Yönetimi Çalışma Grubu Koordinatörü, IARF'nin dijitalleşmesi ve Services Advisor platformuna entegre edileceğinin nihai hedef olacağını belirtti. Dijitalleşme süreci ile ilgilenen kurumlar ile ayrıca bir toplantı yapılacaktır.
- Geçim Kaynakları Sektörü Profilleme Formu'nun şu anda istihdam fırsatlarına yönlendirilen kişilerin istihdam durumlarını anlayabilmek için etki değerlendirmeleri ve anketler yapılmaktadır. kurumlar bireysel olarak uzun süreli takip yapma amaçlı mekanizmalar üzerinde çalışmaktadır.
- Yönlendirmelerle ilgili güncel istatistikler henüz bulunmamaktadır. Ancak Geçim Kaynakları Sektörü Profilleme Formu yaygın olarak kullanıldığında, sektör izleme ve değerlendirme tablolarına ilgili göstergeler eklenecektir. İlgili sektör gösterge tablolarına [UNHCR Veri Portalından](#) erişilebilir.
 - **Takibi Yapılacak Hususlar:** Geçim kaynakları sektörü, sektör ortaklarının yönlendirmelerin raporlanması hususunda potansiyel göstergeleri belirleyecektir.
- Geçim Kaynakları Sektör Koordinatörü, bireyleri bir istihdam fırsatına yönlendirirken özel sektörle yakın işbirliği yapıldığını vurguladı. Bireylerin sosyal güvenlik ve çalışma izni işlemleri için sektör tarafından çalışanlara sağlanan teşvikler devam etmektedir. Sektör, bireyleri istihdam olanaklarına yönlendirmenin yanı sıra çalışanlara yönelik bilgilendirme toplantıları da yapmaktadır.
 - **Takibi Yapılacak Hususlar** Geçim Sektörü çalışma grubu, istihdam ve iş kurma hakkında mevcut bilgileri ve yaygınlaştırılması gereken araçları toplamak amacı ile bir [anket](#) hazırlamıştır. Koruma ve Geçim Kaynakları sektör üyelerinden bu anketi doldurmaları ve çalışmaya katkıda bulunmaları rica edilmiştir.
- Ek hassasiyetler yaratabilecek Geçim Kaynakları Sektörü Profilleme Formu'nun kategorizasyonuna ilişkin endişeler dile getirildi. Geçim Kaynakları Sektör Koordinatörü, Geçim Kaynakları Profilleme Formu'nun sadece geçim fırsatları/istihdam fırsatları için değil aynı zamanda okuma yazma programları, meslek ve dil kursları gibi diğer hizmet/fırsat

yönlendirmeleri için de kullanılabilecek şekilde tasarlandığını vurguladı. Koruma Sektörü Koordinatörü ayrıca yönlendirme sürecini bireyin özel ihtiyaçlarına göre her birey için ayrı bir şekilde yürütmenin önemini vurguladı.

- Geçim Kaynakları Profilleme Formu'ndaki bazı sorularla ilgili endişeler dile getirildi. Önceki deneyimlere göre, bireyler kayıt dışı çalışma durumları nedeniyle “önceki iş deneyimi, şirket adı vb. soruları boş bırakmaya ve/veya çekincelere sahip olma eğiliminde olduğunu, bu nedenle bu deneyimlere dayanarak bazı kurumlar bu soruları formlara dahil etmediklerini dile getirmiştir. Ancak Geçim Kaynakları Koordinatörü, formun kapsayıcı istişare süreçleri sonucunda geliştirildiğini ve belirtilen soruların etkili bir yönlendirme yapabilmek için faydalı sorular olarak tanımlandığını, ancak şüphe veya tereddüt durumunda herhangi bir sorunun atlanabileceğini vurguladı.
- Vaka yönetimi süreçlerinin başlatılmasında gecikmelere yol açabileceğinden, yönlendirme formlarının dijitalleşme süreci hakkında çekinceler belirtildi. Bilgi Yönetimi Çalışma Grubu Koordinatörü, IARF'nin başında, yönlendiren kurumun yönlendirme için acil/öncelik düzeyini belirlemelerinin istendiği bir bilgi alanı olduğunu belirtti. Dijitalleştirilmiş versiyonda, süreci daha da kolaylaştırmak için ilgili kurumlara gönderilmek üzere hatırlatıcılar da olabileceğini vurguladı.

Gündem Maddesi #5 ve #6: Ortak Anketten Elde Edilen Önemli Bulguların Sunumu ve Sektörler-Arası Yönlendirmeler Hakkında Detaylı Oturum

- Geçim Kaynakları ve Koruma koordinasyon ekibi toplantı tarihinden önce doldurulması gereken İngilizce ve Türkçe olarak sektör üyeleri bir anket paylaşmıştır.
 - **Takibi Yapılacak Hususlar:** [Anket](#), önümüzdeki hafta boyunca katılımcılar tarafından doldurulabilecektir. Henüz anketi yanıtlamayan katılımcılardan gelecekteki istişareleri beslemesi amacı ile anketi doldurmaları rica edildi.

Toplantı Sırasında Dile Getirilen Hususlar

- Birçok LGBTIQ+ ve TCDŞ mağdurunun zorluklarla karşılaştığı ve eğitmenin onlara karşı tutumu nedeniyle devam eden kursları bırakma eğiliminde olduğu vurgulandı. Bu nedenle, geçim kaynakları fırsatlarına erişirken özellikle bu iki grubun zorluklarla karşılaştığı belirtildi. Koruma Çalışma Koordinatörü, karşılaşılan farklı türdeki zorluklara ilişkin karşılıklı ve sektörler-arası çözümlerin/tavsiyelerin belirlenmesinin önemini vurguladı.
- Ortaklar, dil engeli olmayan kişilere öncelik verilmesi nedeniyle birçok yararlanıcının mevcut eğitimlere/kurslara katılamadığını dile getirdi. Ayrıca, bu tür faaliyetler için en hassas bireylerin seçilmediğini vurgulandı.
- UNHCR Geçim Kaynakları Ekibi, şu anda Uluslararası İş Gücü Genel Müdürlüğü ile ortaklıkları güçlendirmeye öncelik verdiklerini ve bu yıl ve gelecek yıl için faaliyetleri belirlediklerini katılımcılar ile paylaştı. Ek olarak, özel sektörün bu hususta önemli bir rolü olduğu için şu anda

kamu ve özel sektör diyalog platformu oluşturmak için Uluslararası İş Gücü Genel Müdürlüğü ile görüşmelerin devam etmektedir. Platformun amacı, mültecilerin mevcut ihtiyaçlarına cevap verebilmek için uzun vadeli politikalar geliştirmeyi tartışmak üzere kamu kurumlarını, uluslararası ve ulusal STK'ları ve özel sektör temsilcilerini bir araya getirmektir.

- **Takibi Yapılacak Hususlar:** UNHCR Geçim Kaynakları Ekibi, kurulacak olan platform hakkındaki gelişmeleri katılımcılar ile paylaşacaktır.
- SENED, Geçim Kaynakları ve Koruma alanında engellileri hedef kitleleri olarak belirleyen devam eden projelerin olduğu bilgisini verdi. PSS oturumları ve girişimcilik eğitimi, kapasite geliştirme hibeleri ve koçluk proje kapsamında sağlanan fırsatlardan bazılarıdır. Bunlara ek olarak işletme kaydı konusunda bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır. İşletme kaydı hususunda mültecilerin engelli maaşını ve SUY Kartlarını kaybetme korkusu nedeniyle çekinceler gözlemlenmiştir.
- Ücretli kursların hem ev sahibi hem de mülteci topluluklar tarafından geçici bir geçim kaynağı olarak kullanıldığı vurgulandı. Çeşitli nedenlerle evinden çıkamayan bireyler için (bu bireylerin de evden çıkmalarını kolaylaştıracak tamamlayıcı orta vadeli müdahalelerle) bireylerin ev yapımı ürünlerini satmalarını sağlayacak bir mekanizma oluşturulmalıdır. Formel çalışma ile ilgili bilgilendirme toplantılarına ek olarak; ev dışında çalışma konusunda toplumsal cinsiyete dayalı farkındalık oturumlarının önemi vurgulanmıştır. Proje ve programların geleneksel toplumsal cinsiyet rollerini beslememesi ve bu konuda toplumsal cinsiyet dönüştürücü olması gerektiğinin önemi de ek olarak vurgulanmıştır.
- Kooperatiflere ilişkin ulusal mevzuatın revize edilerek kadın mültecilerin kooperatife kurucu üye olabilmesi için savunuculuk yapılması gerektiğine değinildi.

Gündem Maddesi #7: İleriye Dönük Planlar ve Kapanış

- **Takibi Yapılacak Hususlar:** Geçim Kaynakları ve Koruma Sektörleri arasında, Haziran ortasında, yönlendirmeler hakkında daha ayrıntılı istişareler yürütmek amacı ve iki sektör arasındaki işbirliğini güçlendirmek için bir Çalıştay düzenlenecektir. Çalıştay ile ilgili detaylar katılımcılar ile paylaşılacaktır.
- **Takibi Yapılacak Hususlar:** Haziran ayı ortalarında gerçekleştirilecek Çalıştay nedeniyle Ulusal Koruma Çalışma Grubu Toplantısı Mayıs ayında yapılmayacaktır

Gündem Maddesi #8: Diğer Hususlar

- Katılımcılar, 26 Mayıs 2022'de gerçekleştirilecek olan Engellilik ve Dahiliyet Zirvesi hakkında bilgilendirildi. Relief International, tüm ilgili tarafların engelli kişilere yönelik programlara ilişkin son çalışmalarını, deneyimlerini, karşılaşılan zorluklar, alınan dersler ve en iyi uygulamaları paylaşabileceği bir alan yaratmak için 26 Mayıs 2022'de çevrimiçi bir Engellilik ve Dahiliyet Zirvesi'ne ev sahipliği yapacaktır. Zirveye katılmak istiyorsanız, lütfen [bu formu](#) doldurun. Zirve ile ilgili diğer ayrıntılara [bu bağlantı](#) aracılığı ile erişilebilir.

- Türkiye'de ilgili mevzuat gereği çalışmasına izin verilen ergenler için alternatif örgün eğitim yolu olarak mesleki ve teknik eğitim konusunda Okul Dışı Kalmış Çocuklar hususunda düzenlenecek bir Çalıştay oturumu hakkında katılımcılar bilgilendirilecektir.
 - **Takibi Yapılacak Hususlar:** Etkilenen Nüfusa Hesap Verebilirlik Görev Ekibi Mayıs sonunda bir toplantı düzenleyecektir. Toplantı ile ilgili detaylar katılımcılar ile paylaşılacaktır.

Takibi Yapılacak Hususlar:

- 3RP sektörleri için Services Advisor'ı tanıtmak amacı ile bir eğitim düzenleme kararı alınmıştır. Eğitimin detayları katılımcılar ile paylaşılacaktır.
- Geçim kaynakları sektörü, sektör ortaklarının yönlendirmelerin raporlanması hususunda potansiyel göstergeleri belirlemek üzere çalışma başlatacaktır.
- Geçim Kaynakları Sektörü çalışma grubu, istihdam ve iş kurma hakkında mevcut bilgileri ve yaygınlaştırılması gereken araçları toplamak amacı ile bir [anket](#) hazırlamıştır. Koruma ve Geçim Kaynakları sektör üyelerinden bu anketi doldurmaları ve çalışmaya katkıda bulunmaları rica edilmiştir.
- Koruma ve Geçim Kaynakları Sektörü tarafından hazırlanan [anket](#), önümüzdeki hafta boyunca katılımcılar tarafından doldurulabilecektir. Henüz anketi yanıtlanmayan katılımcılardan gelecekteki istişareleri beslemesi amacı ile anketi doldurmaları rica edildi
- UNHCR Geçim Kaynakları Ekibi, kurulacak olan platform hakkındaki gelişmeleri katılımcılar ile paylaşacaktır.
- Geçim Kaynakları ve Koruma Sektörleri arasında, Haziran ortasında, yönlendirmeler hakkında daha ayrıntılı istişareler yürütmek amacı ve iki sektör arasındaki işbirliğini güçlendirmek için bir Çalıştay düzenlenecektir. Çalıştay ile ilgili detaylar katılımcılar ile paylaşılacaktır.
- Haziran ayı ortalarında gerçekleştirilecek Çalıştay nedeniyle Ulusal Koruma Çalışma Grubu ve Ulusal Geçim Kaynakları Çalışma Grubu Toplantıları Mayıs ayında yapılmayacaktır
- Etkilenen Nüfusa Hesap Verebilirlik Görev Ekibi Mayıs sonunda bir toplantı düzenleyecektir. Toplantı ile ilgili detaylar katılımcılar ile paylaşılacaktır.